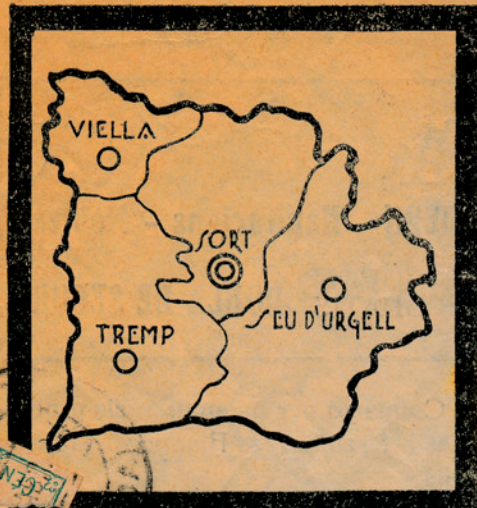

ALT PALLARS

QUINZENAL PORTANTVEU DEL CENTRE REPUBLICÀ CATALÀ

A la casa de la Vila
no hi ha vi ni s'hi cou pa
i tot hom busca ficar-si
¿Què dimoni hi deuen
dar?

Any II

SORT, 1 D'ABRIL DE 1934

Núm. 23

La profanació de la tomba de F. Macià

Actitud digna

La millor resposta que podia donar-se a la baixa vilesa comesa dies enrera damunt la tomba que guarda les glorioses despulles del President Macià, ha sigut la que amb unanimitat absoluta, i amb devota veneració ha donat el poble català, anant en continu romatge a portar corones i pomells de flors al gran President; ofrena senzilla i simbòlica d'un poble lleial, ofés en carn viva per l'agressió d'uns malvats.

Aquelles flors que mans criminals volgueren fer desaparèixer, pensant tal volta que al cremar-les, esborrarien tot el simbolisme que elles representaven, s'han convertit en flames vivificadores de l'esperit patri.

Al ultratge dels incendiaris ha respost tot el poble, portant més flors, moltes més flors que poden considerar-se palmes de victòria per l'ideal que en vida seguí l'il·lustre President. El que fou un vil intent dels incendiaris, s'ha convertit en pòstum homenatge a la memòria del gran capdill.

La importància dels covarts profanadors, ha quedat plasmada en aquests actes d'amor i veneració en que el poble ha contestat demostrant una vegada més als regatejadors de les nostres llibertats, que l'esperit de l'obra que ens legaren homes eminents, i molt particularment la que ens legà el gran patrici i estimadíssim mestre Francesc Macià, la recorda perfectament i està disposat a fer-la respectar.

La personalitat de Macià és tan gran, i la seva obra tan excelsa, que al caminar del temps, quan les generacions futures repassin l'història del seu passat, prendran sempre com a punt de partida la trajectòria seguida pel Capdill nacionalista i molt en particular des de els moments passionals en que el gran patrici proclamava la República Catalana, moment solemne aquell, en que prenia carn de realitat un ideal noble i generós predicat pel Capdill durant una vida de sufriments i persecucions i que rebia del poble, d'aquell poble que ell tan estimava l'homenatge d'adhesió més gran.

Al que en vida predicà sempre l'a-

mor entre els homes, ara unes animes vils i unes mans criminals, aprofitant-se de la foscor de la nit profanen la seva tomba; però la resposta de Catalunya ha sigut tan concisa i categòrica que el nom del gloriós i l'escència de la seva obra n'ha sortit més invulnerable que abans.

JORDI

Pro Monument Moragues

Honra de Sort i de Catalunya plena es sens dupte el personatge que encapçala les presents ratlles. Magnànim i generós, esforçat i valent fins a la temeritat, no conseguí a pesar de ornamental tant rellevants prendes, el gallardó que mereixia, ans al contrari, que l'amor a la seva família i a la seva terra no menys que la seva fidelitat a la causa que defençava, tingué per premi que acabés els seus dies en afrendós patíbul.

Davant la gran campanya portada a cap per entitats polítiques destacades de Catalunya com són Partit Nacionalista Català, Nosaltres sols, Pàtria Nova, Foment de la Sardana d'Hostafrancs, Joventut Nacionalista La Falç, Joventut Nacionalista de Lliga Catalana, Joventut d'Acció Catalana, Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra, L'intransigent i Unió Democràtica de Catalunya; a favor del immortal patrici En Josep Moragues, últim dels defensors de la Causa Catalana durant el regnat del fatídic Felip V; fill de la nostra vila no podem passar per menys de fer una crida a tots els fills de Sort i demés ciutadans en general i en particular al nostre Ajuntament per a que es fassin ressó del que significa per a la nostra vila l'ésser breçol d'un immortal, que sacrificà la seva vida per la causa Catalana.

Preguem al nostre Ajuntament, encapçali una subscripció en pro del projectat monument, que en breu s'alçarà en un lloc dels més cèntrics de la capital de tots els catalans, a la Plaça Palau (abans Portal de Mar)

a un dels fills de la nostra volguda vila que tots hem d'ésser honorosos de la magna obra que prompte durà el nom d'En Josep Moragues, o del contrari, ens veuríem precisats a encapçalar la des del nostre modest quinzenari ALT PALLARS, però suposo que tots ens farem càrrec de que no es fill de un partit polític, sinó que ho és de tot el poble.

En la diada del 25 de març tot Barcelona es feu ressó de la gran festa que es desenrollà a les seves vies més cèntriques, per recaptar cabals en pro del Monument Moragues i hom suposa que hem de contribuir amb tot el nostre esforç en que no deixi d'ésser un fet pel renom de Sort.

A continuació copiem la crida adreçada per la Comissió al poble de Catalunya i una lletra framesa en nom de ALT PALLARS en data 22 de març a la mateixa Comissió i en números successius ressenyarem els principals episodis de la vida del gran patrici, per qual cosa, procurarem adquirir dades concretes per mitjà de varies obres antigues que conservem al nostre poder, i aixís, tots els lectors veuran que és merescudíssima l'obra que Catalunya vol adreçar al General Josep Moragues.

A la memòria de Josep Moragues

La Comissió Pro Monument a Josep Moragues ha adreçat la crida següent:

«AL POBLE DE CATALUNYA».

El temps guareix moltes ferides i apaivaga rancúnies; però mai el poble que ha estat víctima d'una opressió no pot renunciar a aixecar la veu en defensa pròpia, mentre l'opressor continua obstinat a regatejar-li aquells drets que li permetin d'organitzar-se lliurement en ús de la seva plena voluntat, com pertoca a tota col·lectivitat nacional.

El primer deure d'un poble digne està en la vindicació de la justícia envilida i el restabliment dels drets anihilats.

Catalunya, com tots els pobles, té els seus «grans morts», té els seus herois i els seus màrtirs, que han deixat una estela de sang i de sacrifici.

Ningú, ni de dintre ni de fora no pot exigir-nos que colguem els nostres morts gloriosos, patriotes il·lus-

tres, que en els moments gravíssims de la nostra història, feren generosa ofrena de llurs vides. No podem oblidar los perquè el seu exemple és l'estímul constant per a la nostra ascensió vers el futur.

I entre aquestes figures augustes del GRAN AHIR DE CATALUNYA, que ens donaren un exemple a seguir i ens llegaren un objecte a aconseguir no oblidant encara, es destaca superb el nostre Josep Moragues.

Felip V i els seus satèlits, en topar amb la indomable energia dels catalans, cercaren un home digne i bo en el qual rabejar llur venjança i despit. Josep Moragues, home valeros, desinteressat, lleial amb les seves conviccions i adhuc en el tracte cavallerós amb l'enemic, fou la víctima escollida.

I ell, carn de la nostra raça, pagà amb la vida l'amor al seu poble.

Mireu què diuen els «Anals Consulars» de la mort i martiri de Josep Moragues: «S'executà la sentència com a home ordinari... amb gran aparato de armes i soldadesca, anant descals, amb camisa de penitent i al fin nomenat sens els honors sinó sols Josep Moragues; foren aportats els quartos de son cos a la Trinitat, lloc acostumat, i el cap amb una gabia el Portal de Mar amb la inscripció següent: Josephus Moragas, ob perpetuum iterum rebellionis scelus, bis Regis clementiam abusus, tertio tandem justitiam periciatatus, et expertus»...

Es a dir: el general català Josep Moragues fou tractat com un malfactor vulgar, i, després d'ajusticiar-lo com un assassí i com un lladre de camins, el botxí va esquarterar el seu cos i els trossos foren exposats al coll de la Trinitat, lloc on hom acostumava penjar les restes dels criminals.

I, per major ignomínia, el cap sangonent del patriota fou tancat com un ocellot dins d'una gàbia de ferro penjada durant dotze anys en el vell Portal de Mar.

¡Dotze anys d'ignomínia sense treva!

Dotze anys que no s'han esborrat pas del nostre pensament de patriotes catalans, ni tampoc de l'esperit assimilista i anticatalà dels que pretenen detentar la llibertat de la nostra terra.

Es un deure de justícia, doncs, honorar la memòria i enaltir l'exemple

Segadores - Dalladores **DEERING**
Tractors, Cultivadors, Sembradores
Material Planet - Desgranadores
Material Vinícol - Molins de Pedra
Deering - SECCIO INDUSTRIAL

Mugica, Arellano i C.^a

ENGINEERS

Casa Central: **PAMPLONA**

MATERIAL «DEERING»

Sucursals a totes les capitals d'Espanya

Servei complet de peces de recanvi
Sucursal i exposició: **A. CLAVE, 13**
LLEIDA - Telèfon 438

Representant a Sort i comarques:
AGUSTI PRATS